

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยและนำเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาข้อมูลใน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านสิงคาประชาเสรมิต โรงเรียนอนุบาลเจริญศิลป์ และโรงเรียนอนุบาลสกลนคร ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งนี้เป็นโรงเรียนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่สาม อยู่ในระดับดีมาก ทุกมาตรฐาน มีนวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยมีประโยชน์ต่อสังคมการศึกษารองรอยเอกสารหลักฐานต่างๆ ของสถานศึกษา แหล่งข้อมูล ประกอบด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ความสำเร็จการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการของการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นการศึกษาด้วยวิธี การสำรวจเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย นำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในการวิเคราะห์ข้อมูล ร่องรอยหลักฐานและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความสำเร็จของงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่จำแนกตามประเด็นของกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อสร้างเป็นข้อสรุปเบื้องต้นจากข้อมูลที่เป็นร่องรอยหลักฐานและเอกสารต่างๆ ของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อได้ข้อสรุปการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาระดับปฐมวัย ขั้นตอนนี้เป็นกรนำข้อมูลจากการศึกษา มาสร้างเป็นแนว การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยและพิจารณา ตรวจสอบความครอบคลุม ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง เกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับปฐมวัยผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถนำเสนอสรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษา และสังเคราะห์การประกันคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามวิธีการและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การปฏิบัติที่ได้มาตรฐานสู่เป้าหมาย 2) กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ 3) การพัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานตรงความต้องการของชุมชน 4) กระบวนการควบคุม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพ 5) การสร้างความมั่นใจในคุณภาพการศึกษา 6) การดำเนินการที่ต่อเนื่องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้ยั่งยืนและ 7) การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนสรุปลักษณะการปฏิบัติ ดังนี้ ขั้นตอนวิธีการอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษามีความตระหนัก รับผิดชอบ และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็น ระบบการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็น ระยะ จะช่วยให้งานบรรลุผลและผลที่เกิดกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชน เป็นการดำเนินงานที่ทุกคนต้องมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกัน การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสามารถนำรูปแบบระบบ(Input-Process-Output) ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นกรอบแนวคิดในการ ทำแผนพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการศึกษาการศึกษาข้อมูลจากเอกสารการดำเนินงานด้านการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย

ด้านกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย

การศึกษาเอกสารและแหล่งข้อมูลทั้ง 3 โรงเรียนได้ดำเนินการด้าน เอกสารครบถ้วนองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ ในการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระดับปฐมวัย

รายการปฏิบัติและการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ด้านการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยทั้ง 3 โรงเรียนมีการปฏิบัติครบทุกประเด็นรายการด้าน การประกันคุณภาพภายใน โดยปฏิบัติตามแนวทางที่กฎกระทรวงกำหนดมีการจัดทำ รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงาน ต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและ ภายนอกและผลการประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและ ดำเนินงานตามแผนโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังบริหารจัดการทรัพยากรใช้อย่าง คุ่มค่าและแสวงหาเพิ่มเติมอย่างพอเหมาะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน โดยให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วม

ด้านการบรรลุเป้าหมายสถานศึกษา

ด้านโครงการกิจกรรมที่ดำเนินการผู้วิจัยพบว่า ทั้ง 3 โรงเรียน ดำเนิน กิจกรรมโครงการที่มีการพัฒนาโดยมุ่งคุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม หลักสูตรให้ความสำคัญกิจกรรมโครงการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลากหลายรูปแบบตอบสนองของ ความสนใจและส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง

ด้านร่องรอยการปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้ง 3 โรงเรียนปรากฏร่องรอย การปฏิบัติการบริหารจัดการ การปฏิบัติที่เป็นวิธีการสำคัญในการขับเคลื่อนการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้ประสบผลสำเร็จทั้งนี้รายการปฏิบัติด้าน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ปรากฏเป็นการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ ความสำเร็จของการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ลักษณะ ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน/ สถานศึกษา 2) ด้านจิตสำนึกและการทำงานร่วมกันเป็นทีม 3) ด้านบุคคล ครู/ผู้บริหาร และ 4) ด้านกระบวนการการบริหารจัดการศึกษาและ 5) ด้านกระบวนการเรียนรู้

3. การศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับปฐมวัย ที่เป็นกรณีศึกษา ทั้ง 3 โรงเรียนมีลักษณะการปฏิบัติ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอสรุปการดำเนินการในภาพรวมโรงเรียนมีการดำเนินการ

2 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การเตรียมการก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างความตระหนักถึงคุณภาพของการประกันคุณภาพภายในและการทำงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนร่วมกัน ทำงานเป็นทีมการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และการ แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานตามมาตรฐาน 2) การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาการดำเนินงานประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบประเมินผลและการพัฒนาปรับปรุงซึ่งทุกฝ่ายจะต้อง ดำเนินการร่วมกันในทุกขั้นตอน

3.2 การศึกษาเปรียบเทียบในโรงเรียนจำนวน 3 โรงเรียนโดยนำเสนอผล

การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ วิเคราะห์ข้อมูลและผลการ ดำเนินงานรอบปีการศึกษาที่ผ่านมาจากผลการพัฒนาผู้เรียนความสำเร็จปัญหา/อุปสรรค ของแผนงาน/โครงการเป้าหมายการพัฒนาต่อเนื่องชัดเจน ทั้งด้านผู้เรียนด้านอัตลักษณ์ และด้านการส่งเสริมเพื่อกำหนดค่าเป้าหมายมาตรฐานและตัวบ่งชี้และประกาศให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จโดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาการตระหนักถึงวิสัยทัศน์และ เป้าหมายความสำเร็จร่วมกันและการสนับสนุนของผู้บริหารด้านการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษา คือวางแผน ดำเนินกิจกรรม/โครงการของสถานศึกษาระบุกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการกำหนดเวลา การปฏิบัติงานที่ชัดเจนครูผู้สอนวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และผลิตสื่อแจ้งผู้เกี่ยวข้อง/รับผิดชอบทราบและปฏิบัติตาม ตามปฏิทินการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุขโดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติกำกับติดตามและให้การนิเทศแนะนำปรึกษาการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ คือคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชัดเจนผู้รับผิดชอบงาน/กิจกรรม/ โครงการในแต่ละปีการศึกษาวางแผนและจัดเก็บข้อมูลด้านบริหารจัดการและด้านผู้เรียน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือผู้รับผิดชอบ

กิจกรรม/โครงการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตามและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คือ กำหนดปฏิทินการนิเทศกำกับติดตามและตรวจสอบ ความก้าวหน้าและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษานิเทศกำกับติดตามและตรวจสอบ ความก้าวหน้าเพื่อเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ กำหนดปฏิทินการประเมินคุณภาพภายในทั้ง การบริหารและด้านผู้เรียนประเมินคุณภาพภายในโดยสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจน ด้านผู้เรียนด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านการบริหารจัดการโดยสังเกต สัมภาษณ์ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการดำเนินงานด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน คือ คณะกรรมการสรุปและจัดทำรายงานประเมินคุณภาพ ภายในในรวบรวมข้อมูลจากการประเมินจัดทำรายงานรูปแบบต่างๆ เช่น แผนปฏิบัติการ ประชาสัมพันธ์รูปเล่มรายงาน นำเสนอผู้เกี่ยวข้องทราบได้แก่ ผู้ปกครองชุมชนสำนักงาน เขตพื้นที่สมศ.ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง คือ 1) วิเคราะห์ข้อมูลและ ผลการประเมินคุณภาพภายใน 2) วิเคราะห์ข้อมูลและผลการประเมินคุณภาพภายนอก 3) นำผลการประเมินไปใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งนี้ เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้นำสร้างจิตสำนึกการพัฒนา งาน ประกันถือว่าเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติร่วมกันกำหนดมาตรฐานที่เป็นอัตลักษณ์ของ สถานศึกษาอย่างเด่นชัดเพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกันและดำเนินงานตามเวลาที่ เหมาะสมอย่างต่อเนื่องพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โดยทุกคนพัฒนา ตนเองใฝ่เรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลาทั้งในและนอกองค์กร

การบรรลุเป้าหมายสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนคือมุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม มีการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการมีสุขภาพที่แข็งแรงกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจปลูกฝังเรื่องแนวคิด เศรษฐกิจแบบพอเพียง เห็นคุณค่าและความสำคัญของธรรมชาติที่อยู่รอบตัว เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้แบบหลากหลายปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบ คู่มือช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้านการจัดการศึกษา คือ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การยอมรับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน

การให้โอกาสในการเรียนรู้ การทำงานเป็นกลุ่ม การใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ครู ผู้บริหารวิธีการสอน ควรหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน รวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียน ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติงานของครูและเน้นไปที่การวิจัยในชั้นเรียนที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ที่ให้โอกาสเด็กได้ฝึกแก้ปัญหาการคิดสร้างสรรค์ ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้ง การสร้างนิสัยในการเรียน ซึ่งผู้เรียนต้องหาแหล่งการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การสร้างนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้กับผู้เรียน รวมทั้งเสริมสร้างค่านิยม ทักษะคติของผู้เรียนกับสถานศึกษา ผู้เรียนกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เรียนกับชุมชนด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้คือนำทรัพยากรและวิธีการมาดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีโครงสร้างชัดเจน มีระบบ มีมาตรฐาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด มีการบริหารและการจัดการที่ดี มุ่งเน้นคุณภาพผลผลิตขององค์กร ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทั้งด้านบริหาร หลักสูตรส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพสำหรับบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมและอื่นๆ โดยมุ่งหวังทั้งระยะสั้นและระยะยาว ด้วยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา คือจัดกิจกรรมที่เป็นจุดเน้นหรือแสดงความโดดเด่นของสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลและชุมชนอันสะท้อนเป็นลักษณะเฉพาะของผู้เรียน การบริหารจัดการที่เป็นระบบได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาส่งผลให้เด็กได้รับการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพเป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษาด้านมาตรฐานการส่งเสริม ความพร้อมความรู้ความสามารถของครู นักเรียน ชุมชนในการจัดกิจกรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมดำเนินการกิจกรรมตามวิธีการพัฒนาทำให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานของสถานศึกษาและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีการกำกับติดตามการปฏิบัติตามสายงานและร่วมกันส่งเสริมปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

4. ข้อเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) บทนำ 2) ข้อเสนอการดำเนินการในภาพรวม 3) ข้อเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยและ 4) ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในครั้งนี้มีความ

เป็นไปได้ตามสภาพการปฏิบัติจริง การปฏิบัติมีประโยชน์ นำไปใช้ได้จริง เหมาะสมดีมาก สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับปฐมวัยพบว่าประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามวิธีการและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติที่ได้ มาตรฐานสู่เป้าหมายกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ การพัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพตาม มาตรฐานตรงความต้องการของชุมชน เป็นกระบวนการควบคุม ตรวจสอบและประเมิน คุณภาพ การสร้างความมั่นใจในคุณภาพการศึกษา การดำเนินการที่ต่อเนื่องมีการ ปรับปรุงและพัฒนาให้ยั่งยืน และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนสอดคล้องกับ แนวคิด “ห่วงโซ่คุณภาพ” (Chain of Quality) ของการจัดการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา 2553, หน้า 13-15) มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) การมีอุดมการณ์และ เป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน 2) การนำองค์การและการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ 3) การสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและมีความเป็นผู้นำการสอนอย่างมืออาชีพ 4) การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเอื้อการเรียนรู้ และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครูอบคร์วิ และชุมชน การปฏิบัติดังกล่าวมีขั้นตอนวิธีการอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม มุ่งไปสู่ เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ที่ได้ระบุว่า การประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินการตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนา คุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของ ทุกคน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 2) ได้ระบุว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพตาม มาตรฐานผู้เรียนคุณภาพตามที่มุ่งหวังผู้ปกครองชุมชนมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษา

ของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานและ บัณฑิตวางษ์วุฒิภัทร (2551, หน้า 5) ระบุว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ผลผลิตของ สถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษา

นอกจากนี้ การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับปฐมวัยสถานศึกษาควรนำรูปแบบระบบ (Input-Process-Output) ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นกรอบแนวคิดในการทำแผนพัฒนา การดำเนินงานของสถานศึกษาเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง โดยการดำเนินงานจะเริ่มต้นที่กระบวนการ ปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา การมองเชิงระบบ (PDCA) จะช่วยให้การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยมีความชัดเจนและ สามารถนำไปปฏิบัติได้ การสื่อสารระหว่างผู้เกี่ยวข้องจะเข้าใจตรงกันโดยมุ่งที่การพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับกรอบการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 55) ที่ระบุว่า จุดเน้นของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอยู่ที่ กระบวนการดำเนินงานตามแผนประกอบด้วย ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ สรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านปัจจัยได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่มีความตระหนักและมุ่งมั่นพัฒนาอย่างมี อารมณ์ และทรัพยากรเทคโนโลยีและงบประมาณ เช่น ความเหมาะสมของหลักสูตรกับ ผู้เรียนและท้องถิ่น ความเหมาะสมและเพียงพอของห้องเรียน อาคารเรียน สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี งบประมาณ ความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ 2) ด้านกระบวนการการบริหาร จัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์และมีส่วนร่วม การบริหารจัดการที่ เน้นการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการตามภาระงานของสถานศึกษา การจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัด บรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน และการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง

คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการจัดการระบบการบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในและการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนตาม มาตรฐานการเรียนรู้ ที่เป็นผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพจากด้านปัจจัยและด้าน กระบวนการดังที่กล่าวแล้ว ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีสมรรถนะ สำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสะท้อนลักษณะสถานศึกษามีคุณภาพเป็น แบบอย่างและได้รับการยอมรับจากชุมชนและให้ความช่วยเหลือชุมชนและโรงเรียนอื่น ความพึงพอใจของชุมชนต่อสถานศึกษา ความเป็นแบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยดังกล่าวจะ สอดคล้องกับหลักการสำคัญ 3 ประการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา คือ การกระจายอำนาจ (Decentralization) การเปิดโอกาสการมี ส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) และการแสดงการรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability) และนอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ขั้นตอน การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 13)

2. ด้านกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย การปฏิบัติที่เป็นเลิศจำเป็นที่จะต้องมีโอกาสครบถ้วนองค์ประกอบด้านการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ในการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยให้เกิด ประโยชน์ที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย และมีการปฏิบัติด้าน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยโดยปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงาน ครบทั้ง 8 องค์ประกอบ ตามแนวการปฏิบัติของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการ ประกันคุณภาพภายในโดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับ นิตย์ คงชนันท์กุล (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอครสวรรค์จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่การประชุมคณะครูเพื่อร่วมกันวางแผนมอบหมายให้ครูได้รับการรับผิดชอบตามมาตรฐานต่างๆ มีการกำหนดมาตรฐานเกิดขึ้นจากการศึกษาปัญหาความต้องการของเด็กครูผู้ปกครองและผู้รับผิดชอบเข้ามามีส่วนร่วมการจัดทำร่างมาตรฐานผู้จัดทำใช้ประสบการณ์ใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะตัวในการจัดทำร่างมาตรฐานปฐมวัย นอกจากนี้ มาตรฐานการศึกษาถือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนสำคัญที่สุดการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณะของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ดังนั้น การดำเนินงานของสถานศึกษา คือ การมีมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตลอดจนมีการขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการประกาศใช้ ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบองค์ประกอบสำคัญที่จะปรากฏมี ดังนี้ 1) มีมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ 2) มีมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ 3) มีอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ คำขวัญ เอกลักษณะของโรงเรียน 4) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนรับรู้รับทราบ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของโรงเรียนสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 4-7) ได้สรุปว่า

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีการกำกับติดตามงาน สม่่าเสมอความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาบ้านและชุมชนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกันมีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูงมีความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพทั้งครูและผู้บริหารมีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และให้เวลาผู้เรียนในการทำงาน กลุ่มมากขึ้นจัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบสะอาดและปลอดภัยมีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมายใช้กลวิธีการประเมินที่หลากหลายจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการขจัดสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำหรับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และชุมชนพัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัยใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีแนวทางคือ จัดทำแผน 2 ระยะ คือ ระยะปานกลางและแผนปฏิบัติการประจำปีการนำข้อมูลจากโครงการที่ดำเนินการแล้วมาใช้วางแผนเพื่อดำเนินการอย่างต่อเนื่องจัดการประชุมแลกเปลี่ยนระหว่างครูคณะกรรมการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยในการวางแผนดำเนินการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ นัฏชนก แสงสุข (2555, หน้า 115) ว่าการทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนความรู้ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยใช้การอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนโดยเน้นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่จำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการตัดสินใจหรือสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในกิจกรรม/โครงการ

ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศมีแนวทาง ได้แก่ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลจัดทำคู่มือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลสารสนเทศเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมทุกมาตรฐานพร้อมทั้งระบุที่มาหลักฐานและร่องรอยที่ชัดเจนและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักในการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจังซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 ง, หน้า 40-41) ที่อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศ

กับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาว่าการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีการกำหนดให้ผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมเป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ การดำเนินการดังกล่าวควรคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองชุมชนองค์กรหรือหน่วยงานในท้องถิ่นนอกจากนี้ ควรคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจความโปร่งใสตรวจสอบได้รวมทั้งบุคลากรทุกกลุ่มงานควรมีการรับรู้หรือร่วมงานอย่างทั่วถึง (School Wide) ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้การบริหารงานข้อมูลสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สสภาพร มีเพียง (2550, หน้า 111-114) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพด้านผู้เรียนโรงเรียนอนุบาลทับทิม อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเดิมยังไม่เป็นระบบขาดการกำหนดรูปแบบที่ชัดเจนการจัดเก็บข้อมูลการจัดกระจายข้อมูลไม่ครบถ้วนไม่สมบูรณ์เรียกใช้งานไม่สะดวกข้อมูลไม่ทันสมัยไม่เป็นปัจจุบันข้อมูลที่มีไม่ตรงกับความต้องการใช้งานไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรงและไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจในด้านต่างๆ หลังจากที่ได้มีการดำเนินงานพัฒนาระบบตาม กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศโดยใช้กลยุทธ์ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศพบว่า มีระบบประมวลผลข้อมูลที่ชัดเจนทั้งในรูปแบบเอกสารและการป้อนข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ สารสนเทศที่ได้เป็นระบบมีการกำหนดรูปแบบที่ชัดเจนการจัดเก็บข้อมูลสามารถรวบรวมไว้ในที่เดียวกันเรียกใช้งานสะดวกมีความครบถ้วนสมบูรณ์ข้อมูลมีความทันสมัยเป็นปัจจุบันข้อมูลตรงกับความต้องการใช้งานมีผู้รับผิดชอบโดยตรงและสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจในด้านต่างๆ โดยสรุปการพัฒนากระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนตามกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ 5 ขั้นตอน ส่งผลให้ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านทับทิม อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ มีความครบถ้วนถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบันสะดวกรวดเร็วในการนำมาใช้แต่สิ่งที่ควรพัฒนาต่อก็คือการพัฒนากระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านผู้เรียนให้ครอบคลุมข้อมูลนักเรียนด้านอื่นๆ และการเพิ่มฐานข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาให้ครบทุกด้าน

ด้านการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีแนวทางได้แก่การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ดำเนินการเบิกจ่าย

งบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมตามระยะที่กำหนดไว้กำหนด ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมที่ชัดเจนมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามเวลาที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับ แนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 26) ที่อธิบายถึง การทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจะเกิดจากการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ให้ความสำคัญ การดำเนินงานและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัยผู้รับผิดชอบทำหน้าที่อย่าง เต็มศักยภาพและเต็มเวลาแบ่งเวลาหรือบริหารเวลาในการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างเหมาะสมและดำเนินงานเพื่อให้ บรรลุผลสำเร็จตามแผนโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุดและภาคภูมิใจในความสำเร็จ ร่วมกัน

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีแนวทางได้แก่ แต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่มาจากครูผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับชั้น 1 ครั้ง คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจและนำผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 10-11) ที่กำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ได้แก่การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแต่ละแห่งอย่างน้อย 3-5 คน โดยเป็นบุคคล ภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งแจ้งผลให้สถานศึกษาทราบและเปิดเผยผลการ ติดตามคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษามีแนวทาง ได้แก่ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา จากโครงการกิจกรรมที่สถานศึกษาดำเนินงานมีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าร่วมการประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ผู้ปกครองศึกษานิเทศก์ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายใน

ตามมาตรฐานการศึกษาใช้ระบบเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมติดตามและประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเช่นตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนและใช้เครื่องมือที่หลากหลายเช่นแบบสังเกตแบบสัมภาษณ์แบบสอบถามและมีวิธีการในการเก็บข้อมูลจากหลายแหล่งเช่นจากนักเรียนผู้ปกครองเพื่อนครูซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายในของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 13) ที่อธิบายไว้ว่าการประเมินคุณภาพมีความสำคัญต่อการพัฒนาเน้นย้ำกับบุคลากรในการให้ความร่วมมือการตอบคำถามหรือสัมภาษณ์โดยยึดหลักการตอบตามสิ่งที่ปฏิบัติจริงและผลที่เกิดขึ้นจริงบุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประเมินคุณภาพคือภารกิจประจำของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันทำอย่างต่อเนื่องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีมและต้องพัฒนาความรู้ทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบมาตรฐานการประเมินการสร้างเครื่องมือประเมินตามมาตรฐานการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ัญชนก แสงสูซ (2555, หน้า 108) การศึกษาการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่าสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้สร้างความตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผู้เรียน

ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีแนวทางได้แก่ นำเสนอรายงานประจำปีให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบอย่างต่อเนื่องใช้รูปแบบในการจัดทำรายงานประจำปีที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการสรุปข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เกิดจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและผู้บริหารเป็นผู้นำในการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดทำรายงานประจำปีประเมินคุณภาพภายในของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 29) ที่กำหนดไว้ได้แก่ การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กำหนดรูปแบบของรายงานประจำปีได้ตามความเหมาะสมโดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายนำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

สาระสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ผลการพัฒนากิจการศึกษาศึกษาของสถานศึกษาและ 4) สรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้และให้ถือว่ารายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาถือว่าเป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษาเพื่อไม่ให้สถานศึกษาต้องมีภาระในการจัดทำรายงานหลายเล่มการจัดทำรายงานประจำปีถือเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปีรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไปซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัฐชนก แสงสุข (2555, หน้า 108) ที่พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพผู้เรียน

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีการปฏิบัติ ดังนี้ มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสร้างความร่วมมือกับบุคคลหน่วยงานในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่างๆ กำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้ข้อเสนอแนะจาก สมศ. และดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของการพัฒนาสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายเช่นผ่านเว็บไซต์การประชุมการจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2554, หน้า 57) ที่ได้อธิบายถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐานและพัฒนาความเป็นเลิศจะต้องดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้การดำเนินงานวงจรคุณภาพและข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงและกำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาโดยกำหนดเป็นแผนงานโครงการและกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นระบบเพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาต่อไปสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 183-187) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการการปฏิบัติด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยโดยปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานทั้ง 8 องค์ประกอบ พบปัจจัยที่ส่งผลที่สำคัญที่สอดคล้องกัน ดังนี้ สุพัตรา ทรัพย์เสถียร (2547) พบว่ากระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุประสิทธิผลได้นั้นเป็นผลมาจากปัจจัยด้าน

นโยบายการบริหารและการปฏิบัติเป็นสำคัญ โดยมีปัจจัยลักษณะของบุคลากร ปัจจัยด้านลักษณะของโรงเรียนและปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยรองลงมาและสอดคล้องกับ เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2547) ที่พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านวัฒนธรรมองค์การด้านบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นทุ่มเทสนใจใฝ่รู้ใช้ทั้งการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารแบบเข้มงวดการมีวัฒนธรรมองค์การที่ดีคือมีความสัมพันธ์ที่ดีมีแบบแผนการทำงานเป็นทีมมีตัวแบบการเป็นครูที่ดีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงและเห็นคุณค่าการประเมินการที่ครูมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการสอนสนใจใฝ่รู้และเชื่อว่าการประกันคุณภาพการศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโครงสร้างการประสานงานที่คล่องตัวและมีบุคลากรหรือคณะทำงานรับผิดชอบงานประกันคุณภาพกลุ่มปัจจัยภายนอกได้แก่การที่ชุมชนและกรรมการสถานศึกษาให้ความสำคัญกับสถานศึกษาและสนับสนุนช่วยเหลือตลอดจนมีกฎหมาย/นโยบายต้นสังกัดผลักดันให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพรวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนอย่างจริงจัง กิตติยา สีอ่อน (2547) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะของบุคลากร ด้านการตระหนักถึงความสำคัญ และการมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายใน การทำงานเป็นทีม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ความพร้อมด้านทรัพยากร ทั้งด้านจำนวนบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างองค์กร และการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพ วัฒนธรรมคุณภาพ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และขนาดขององค์กร กิตติภรณ์ ปะติเพ็ญ (2550, หน้า 127-128) พบว่าสิ่งสำคัญในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในด้านการบริหารและการจัดการศึกษาคือการเตรียมความพร้อมของบุคลากรมีการแต่งตั้งคณะทำงานผู้บริหารได้สร้างความตระหนักและพัฒนาทักษะโดยการส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่วนด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายในด้านการบริหารและการจัดการศึกษาแต่ละโรงเรียนมีกิจกรรมการพัฒนาแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้มีการดำเนินกิจกรรมอย่างหลากหลายและจากกระบวนการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การทำงานแบบทีมงานและการประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสอดคล้องกับ Erika, M และ Michael, P (2004) ที่กล่าวถึงประสิทธิผลของการประกันคุณภาพคือการประกันความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองด้านการสอนของ

ครูว่านักเรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์จากครูที่มีความรู้ความเข้าใจและเป็นครูดีมีคุณภาพเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพสืไปซึ่งครูคุณภาพจะมีปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่องสอนนักเรียนให้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ปรับปรุงการสอนตามสภาพแวดล้อมยืดหยุ่นสัมพันธ์กับนักเรียนทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและมีจรรยาบรรณแนวคิดทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียนผู้ปกครองด้านการสอนของครูว่านักเรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์จากครูที่มีความรู้ความเข้าใจและเป็นครูดีมีคุณภาพเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพสืไป

ด้านการบรรลุเป้าหมายสถานศึกษา

ด้านรายการกิจกรรมโครงการทั้ง 3 โรงเรียน ดำเนินกิจกรรม

โครงการที่มีการพัฒนาโดยมุ่งคุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรให้ความสำคัญกิจกรรมโครงการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลากหลายรูปแบบตอบสนองของความสนใจและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง การดำเนินงานดังกล่าว นำไปสู่การปฏิบัติด้วยการกำหนดโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีมีการรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจหรือสิ้นปีการศึกษามีการนำผลการประเมินข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผนไปพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่องเกิดผลการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งด้านผู้เรียนครูและบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษาและชุมชนทำให้มีผลงานเชิงประจักษ์มีการปฏิบัติโดยอาศัยกรอบแนวคิดหลักการและคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจนทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะบุคลากรในระดับปฐมวัยมีความรู้ความตระหนักและมองเห็นความสำคัญจนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 10) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมการร่วมคิดร่วมทำมุ่งให้ทุกคนทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา (all for education) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกคนและสังคมโดยส่วนรวม (education for all) การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นให้ผู้ปกครองชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมใน

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเช่น เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและภายในสถานศึกษาการมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำของผู้บริหารครูและบุคลากรทุกคนตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงานตามแผนการกำกับติดตามและการประเมินผลเพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของความรับผิดชอบและความผูกพันที่จะมุ่งมั่น ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จรวมถึงการให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษาเกิดความตระหนักในคุณประโยชน์ของการศึกษาจะทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามความต้องการในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานอกจากสถานศึกษาจะสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชนแล้วยังเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรให้มีคุณภาพอยู่เสมอปรากฏร่องรอยการปฏิบัติการบริหารจัดการ การปฏิบัติที่เป็นวิธีการสำคัญในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้ประสบผลสำเร็จสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่กำหนด ผู้เกี่ยวข้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับผิดชอบ และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการดำเนินกิจกรรม/โครงการ การติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะ กิจกรรม/โครงการบรรลุผลดีและมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชน ด้วยการดำเนินงานที่ทุกคนมีจิตสำนึก เป็นการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการดำเนินงานประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพนักเรียน เช่น คุณภาพผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา มีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 2) ด้านกระบวนการการบริหารจัดการศึกษา เช่น มุ่งการปฏิบัติที่มีความคล่องตัวบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา เช่น ครูมีอาชีพรู้เป้าหมายชัดเจนปฏิบัติงานตามหลักบูรณาการหลากหลายวิธีและ 4) ด้านทรัพยากรการได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เช่น สร้างและเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาผู้บริหารและชุมชนเห็นความสำคัญเป็นปัจจัยหลักให้การสนับสนุนส่งเสริม เป็นต้น

3. การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ทั้ง 3 โรงเรียนมีการปฏิบัติ ดังนี้

โรงเรียนบ้านเลิงคาประชาเนรมิต มีการบริหารตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้ากระจายอำนาจการบริหารจัดการ ดำเนินการพัฒนากระบวนการประกัน

คุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยใช้วิธีบูรณาการภายใต้หลักการมีส่วนร่วม ครูมืออาชีพ
 รู้เป้าหมายชัดเจนปฏิบัติงาน สร้างเครือข่ายความร่วมมือแนวคิดเชิงระบบ PDCA วงจร
 การบริหารงานคุณภาพประกอบด้วย ร่วมกันวางแผนร่วมกันปฏิบัติตามแผนร่วมกัน
 ตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุงเป็นพื้นฐานความสำเร็จในการดำเนินงานตามระบบการ
 ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้รับการยอมรับเป็นศูนย์การเรียนรู้ ร่วมกัน
 วางแผนจัดประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น
 คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ
 ภายในซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการของสถานศึกษาบทบาทและภารกิจของครู
 ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษานอกจากนี้เพื่อสอบถามความคิดเห็นและความ
 สัมผัสใจในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบ
 การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการตามโครงสร้างการ
 บริหารงาน 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณและงานบริหารทั่วไป
 การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 คณะกรรมการนิเทศภายใน ร่วมกันปฏิบัติตามแผนกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
 สถานศึกษาโดยยึดแนวตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 และปฐมวัย มาตรฐานการประเมินภายนอกเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและปณิธานของ
 สถานศึกษาจนได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย
 ความสำเร็จและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงนโยบาย
 รัฐบาลด้านการศึกษาโดยเฉพาะด้านคุณภาพของคนไทยที่ชาติต้องการนโยบายของ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ต้องการให้เชิดชูเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมาตรฐานการศึกษา
 ของสถานศึกษาผลการประเมินภายนอกรอบแรกและรอบที่ 2 รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการ
 ประเมินคุณภาพภายนอกข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษาทุกด้านเน้นในส่วนที่
 เกี่ยวกับผู้เรียนและครู จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาสภาพปัญหาความ
 ต้องการและความคาดหวังของท้องถิ่นและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ
 ประจำปีโดยจัดทำโครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องครอบคลุมกับแผนพัฒนาการจัด
 การศึกษาของสถานศึกษา ตามภารกิจของสถานศึกษาจัดระบบการพัฒนาหลักสูตร
 ระบบบริหารงานและนิเทศติดตามภายใน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพอย่าง
 ต่อเนื่องเฝ้าต่อการจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการปฏิบัติงานทั้งหมดผ่าน
 ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่องมี

การประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนากระบวนทัศน์คุณภาพภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ประชุมครูอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีละ 1 ครั้ง วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อหาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาและจัดทำรายงานประจำปี เผยแพร่ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ร่วมกันตรวจสอบการประเมินผลโดยยึดเป้าหมายการศึกษาของโรงเรียนเป็นหลักและเน้นการประเมินผลภายในแบบไม่เป็นทางการ มีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้ปกครอง ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนจากพระสงฆ์ ทำการประเมินทุกเดือนมีนาคมของทุกปีสรุปผลการดำเนินงานเป็นรายงานประจำปีการร่วมกันปรับปรุงนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษาไปวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาเพื่อเตรียมรับการประเมินภายนอกต่อไปจัดทำแผนงาน/โครงการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ จัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง ผู้เรียนทุกคนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้สอดคล้องกับ อामร มุตวงศ์ (2552, หน้า 63) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานที่ดีกับสถานศึกษาอื่นอีกทั้งควรมีการแลกเปลี่ยนระหว่างองค์กรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกผลสุดท้ายคือการได้แบบปฏิบัติที่ดีในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาของชุมชน และเป็นศูนย์รวมของการพัฒนาการศึกษาและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนให้ยั่งยืน บุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาความสามารถ มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาส่งผลให้เด็กได้รับการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพเป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา การพัฒนาผู้บริหารงานและกลุ่มงานต่างๆ มีการกำกับติดตามการปฏิบัติตามทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการเน้นการติดตามช่วยเหลือ และร่วมกันส่งเสริมปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

โรงเรียนอนุบาลเจริญศิลป์ตระหนักและถือเป็นหน้าที่ที่ต้องดำเนินการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ซึ่งเป็นระบบหลักในการพัฒนาผู้เรียน การบริหารระบบจะเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายโดยการให้บทบาทของทีมพัฒนาคุณภาพและหัวหน้าระบบ เป็นทีม

ในการร่วมวางแผนประสานงานและดำเนินการ โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้คอยเอื้ออำนวย ความสะดวกและสนับสนุนในการทำงานโรงเรียนจึงมีการร่วมกับผู้ปกครองคิดหาวิธีการ ส่งเสริมความรู้ด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียนมากขึ้น โดยให้มีการเพิ่มแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่ นักเรียนเป็นผู้ร่วมจัดทำ และสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาได้ด้วยตนเอง นักเรียนมี ความรับผิดชอบ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และรักการอ่านและแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทุกฝ่ายของโรงเรียนและ ผู้ปกครอง ชุมชนโดยยึดหลักการบริหารเชิงระบบ PDCA การรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการหลากหลาย ดังนี้ การวางแผนปฏิบัติงานสร้างความตระหนัก แก่ครูและบุคลากรทุกคนของโรงเรียนที่จะต้องรู้และตระหนักร่วมกับการปรับเปลี่ยน แนวคิดค่านิยม เป้าหมาย รวมถึงวิธีและกระบวนการทำงานความพร้อมที่นำแผนงานไป ดำเนินการได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวิธีการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการ ระดมทรัพยากรแสวงหาการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผน เป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมเน้นการกระจายอำนาจจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มอบหมายงาน การจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน การควบคุม การปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและมีการกำกับติดตามและให้ การนิเทศการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอการตรวจสอบและประเมินผล นิเทศติดตามโดย คณะผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องและการติดตามตรวจสอบจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 กำหนดกรอบการประเมิน จัดทำเครื่องมือเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้วยวิธีการต่างๆ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานและมีการปรับปรุงแก้ไขหรือ เร่งพัฒนาในเรื่องใด จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้ง เสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาโดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน นำเสนอผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบซึ่งถือเป็นการแสดงภาวะ ความรับผิดชอบทั้งนี้โรงเรียนอนุบาลเจริญศิลป์ให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนเป็น สำคัญ และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาและเอกลักษณ์ของโรงเรียน “โรงเรียนส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนจริยธรรมคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง” การนำผลประเมิน มาปรับปรุงงาน มีการปรับใช้ระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรขับเคลื่อนการ พัฒนาและปรับปรุงงานเสนอข้อมูลให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมพัฒนา มีการใช้ผลการ ประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบผลการประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาวางแผน

พัฒนาขีดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเองโดยถือว่า ระบบประกันคุณภาพภายในเป็นการทำงานปกติครูรู้จักพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับการปฏิบัติดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ ชณิษฐ์นันท์ สุภักศกุลหิรัญ (2555, บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำสูงให้ความสำคัญกับงานวิชาการคุณภาพผู้เรียนบุคลากรในองค์กรบริหารโรงเรียนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายคำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากรในองค์กรด้านการวางแผนกลยุทธ์มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกระบวนการจัดทำและการพัฒนากลยุทธ์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีมีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายตามวงจรคุณภาพ PDCA การจัดโครงสร้างองค์กรมีโครงสร้างการบริหารงานชัดเจนการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความพึงพอใจสูงสุด มุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการในหลักสูตรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านวิชาการด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายด้านอาคารสถานที่มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนมีการใช้พื้นที่ของโรงเรียนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดด้านการบริหารงบประมาณดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามระเบียบว่าด้วยการเงินและพัสดุมีความโปร่งใสตรวจสอบได้และด้านการบริหารจัดการด้านความสัมพันธ์กับชุมชนองค์กรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอ

โรงเรียนอนุบาลสกลนครจุดเด่นของการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลสกลนครอยู่ที่ “การทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วม” ในทุกขั้นตอนของการทำงานที่ต้องดำเนินการเป็นระบบ ในการการทำงานกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน โดยยึดหลักการบริหารเชิงระบบ เน้นการดำเนินกิจกรรมที่สามารถแก้ปัญหา มีขั้นตอนการดำเนินงานต่อเนื่องครบวงจร PDCA (Plan Do Check Act) เปิดโอกาสให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการมีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติที่สามารถตรวจสอบได้ สามารถระบุได้ว่ากิจกรรมที่ปฏิบัติตอบสนองมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้พัฒนาครู และบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสู่มืออาชีพ

ครูทุกคนช่วยกันสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของ หลักสูตรมีพัฒนาการตามวัยพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัย และหลากหลาย ปรับปรุงสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มี สภาพน่าดู ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชนและภาคีเครือข่ายกับองค์กรทุกระดับการวางแผนสร้างความตระหนักแก่ครูและ บุคลากรทุกคนของโรงเรียนที่จะต้องรับรู้และมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดง ถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัด เพื่อสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของสถานศึกษา ร่วมกัน จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผนโดยเน้นระบบ คุณภาพ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและ ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการกำหนดเป้าหมายคุณภาพด้านผู้เรียนจัดระบบบริหาร และสารสนเทศเป็น 4 กลุ่มงาน ให้เอื้อต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ คือ กลุ่มบริหาร วิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคลและ กลุ่มบริหารทั่วไป แต่ละ กลุ่มงานเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม กำหนดแนวทางปฏิบัติ ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบและจัดให้มีข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมการดำเนินงานจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีการประชุมเพื่อ จัดทำแผน จัดทำโครงการและกิจกรรมโดยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละงานวางแผน ร่วมกัน คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมและนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อนำสู่ การปฏิบัติดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ โดยครูทุกคนดำเนินงานตามแผนของแต่ละ งานที่กำหนดไว้ โดยรับรู้ร่วมกันว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อไร โดยมีผู้ดูแลรับผิดชอบตั้งแต่ คณะครู หัวหน้างาน หัวหน้าสายชั้น รองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับผิดชอบแต่ละ กลุ่มงาน ให้ความสำคัญการดำเนินงานและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย ครูทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและเต็มเวลา บริหารเวลาใน การปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีได้ อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผล การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ซึ่งทุกคนที่ เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่ และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุด และภาคภูมิใจใน ความสำเร็จร่วมกันการติดตามและประเมินผลนิเทศติดตามตรวจสอบระบบ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยคณะผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชนและ คณะกรรมการหลายระดับ ผู้เกี่ยวข้องและได้รับการติดตามตรวจสอบจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดกรอบการประเมิน จัดทำเครื่องมือเก็บข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้วยวิธีการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนโดยผู้ที่รับผิดชอบแต่ละกลุ่มงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาในแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์วิเคราะห์ผลตามมาตรฐานและจัดทำ รายงานประจำปี นำเสนอผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบซึ่งถือเป็นการแสดงภาระ ความรับผิดชอบของสถานศึกษา การพัฒนาและปรับปรุงเสนอข้อมูลให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน นำผลประเมิน คุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัดไปใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างชาญ ฉลาดครบบุคลากรรู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ ตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยน ความรู้กับองค์กรอื่นๆ การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้วิธีการปฏิบัติด้านการประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัย

โรงเรียนอนุบาลสกลนคร ในภาพรวมมีความสอดคล้องกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (2553, หน้า 45-50) กล่าวถึงวิธีการในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาตอบสนองความต้องการและความคาดหวัง ของชุมชน ผู้ปกครอง และนำมาสู่ความเป็นเลิศในการดำเนินการจากหลักบริหารสู่การ ปฏิบัติที่เป็นเลิศประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์บริบททำให้ผู้บริหาร เกิดความเข้าใจ 2) การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล 3) การนำองค์การและ เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา 4) การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์เป็น กระบวนการที่จะสื่อสารให้เราได้ทราบถึงทิศทางและการเชื่อมโยงเป้าหมายต่างๆ ขององค์การในแต่ละด้านได้อย่างเป็นรูปธรรม และถ่ายทอดยุทธศาสตร์ไปสู่คนในองค์การ ให้มีเข้าใจได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้ทั้งผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำ ยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างแท้จริง 5) การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติเป็น แนวทางการบริหารการศึกษาโดยใช้การกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคลเป็นเครื่องมือช่วยใน การถ่ายทอดแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และ กลยุทธ์หลัก จัดสรรทรัพยากร ให้เกิดความมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติตามแผนได้สำเร็จ

ทำให้ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผนมีความยั่งยืน โดยการกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคลขึ้นเพื่อให้เกิดผู้รับผิดชอบตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา 6) การบริหารการเปลี่ยนแปลงสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมมากขึ้น 7) การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมและ 8) การควบคุม การวัดประเมินและการจัดการความรู้ เป็นการเชื่อมโยงการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาจากแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้ครบวงจรและมีการป้อนกลับเพื่อดำเนินการปรับปรุงทำให้การบริหารสถานศึกษามีความพร้อมในการรับข้อมูลที่มีคุณภาพเชื่อถือได้และใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์ การจัดการความรู้เป็นการสร้างสินทรัพย์ทางความรู้ให้อยู่กับสถานศึกษาโดยการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และมีการแบ่งปันความรู้ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั่วทั้งสถานศึกษาสอดคล้องกับ วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ (2547) ได้ทำการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่ผลสำเร็จประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม การมอบงาน การพัฒนาบุคลากร การกำกับติดตามงาน การใช้เทคโนโลยี การระดมทรัพยากร การประสานงาน การบูรณาการ และการบริหารที่เน้นคุณภาพทั้งองค์กร สอดคล้องกับ มังกร นวกุล (2549, หน้า 108) ที่พบว่าในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศโรงเรียน ต้องมีประกันคุณภาพการศึกษาในทุกองค์ประกอบการจัดการศึกษาโดยจะต้องมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพมีเกณฑ์มาตรฐานของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการควบคุมทั้งภายในและภายนอกองค์กรและเน้นมาตรฐานของนักเรียน

การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ดังกล่าวการดำเนินงานเป็นวงจร PDCA สอดคล้องกับ ศิริวรรณ โสดา, (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกรณีศึกษากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของวชิราวุธวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของวชิราวุธวิทยาลัย เริ่มด้วยขั้นเตรียมการประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยผู้บริหารให้ความรู้สร้างความตระหนักในเรื่องประกันคุณภาพแก่บุคลากรให้บุคลากรติดตามความเคลื่อนไหวเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอยู่เสมอและแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ 2 ชุด คือ คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่หลักในการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนและคณะทำงานวิจัยทำหน้าที่หลักในการประสานงานระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและเก็บรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายต่างๆ มาจัดหมวดหมู่ วชิราวุธวิทยาลัย ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามวงจรบริหารคุณภาพ PDCA ดังนี้

- 1) การวางแผนปฏิบัติงานได้แก่การกำหนดเป้าหมายการศึกษาโดยยึดพระบรมราโชบาย

ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุปนิสัยของนักเรียนเป็นหลักและการพัฒนาความสามารถของนักเรียนโดยเน้นทักษะด้านวิชาการและทักษะชีวิตมีแผนงานหลักในการปฏิบัติงาน 5 แผนงาน ได้แก่ แผนงานบริหารทั่วไป แผนงานการเรียนการสอนฝ่ายวิชาการแผนงานส่งเสริมพลานามัยแผนงานการจัดการคณะและแผนงานปรับปรุงและพัฒนาโดยมีการจัดทำแผนงบประมาณล่วงหน้า 3 ปี

2) การปฏิบัติงานตามแผนผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานอย่างครบครันและมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ 3) การตรวจสอบและประเมินผลโรงเรียนได้วางกรอบการประเมินผลโดยยึดเป้าหมายการศึกษาของโรงเรียนเป็นหลักและ 4) นำผลประเมินมาปรับปรุงงาน

เนื่องจากยังไม่มีผลการประเมินผลภายในอย่างเป็นทางการจึงไม่มีการนำผลประเมินมาใช้แต่ระบบการทำงานของโรงเรียนมีระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรอยู่แล้ว

ทั้งนี้ PDCA ดังกล่าว ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการมาตรฐานตามระบบย่อยๆ ของโรงเรียน แต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและการบันทึกการทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบันข้อมูลจากบันทึกสามารถใช้ในการตรวจสอบ ประเมินตนเอง และให้ผู้อื่นตรวจสอบได้

โดยข้อมูลที่ได้จะเป็นสารสนเทศ ที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของระบบย่อยๆ นั้น ซึ่งเมื่อรวมสารสนเทศทุกระบบย่อยก็จะเป็นคุณภาพรวมของระบบโรงเรียนการดำเนินการตามระบบ (Do) เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกคนโดยใช้ฐานโรงเรียนตามกระบวนการ วิธีการและบันทึก บุคคลภายในองค์กรที่รับผิดชอบในระบบย่อยจะปฏิบัติและบันทึกต่อเนื่องในปัจจุบันเสมอการตรวจสอบทบทวน (Check) เป็นการประเมินตนเอง โดยการมีส่วนร่วม หรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินภายในระหว่างที่มีย่อยในโรงเรียนเพื่อตรวจสอบระบบและผลลัพธ์จากระบบและการปรับปรุงพัฒนาระบบ (Act) เป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาระบบ ซึ่งอาจจะแก้ไขในส่วนที่เป็นกระบวนการหรือวิธีการ หรือการบันทึกให้ดีขึ้นจนการทำงานตามระบบคุณภาพ ที่เป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรสืบไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยโดยคำนึงถึงนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ครู คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทุกคน ตลอดจนตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนทั้งนี้จะต้องมีการประเมินติดตามตรวจสอบเป็นระยะ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยมีลักษณะการปฏิบัติที่มีขั้นตอนวิธีการอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพผู้เรียนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความตระหนัก รับผิดชอบ และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบการติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะ จะช่วยให้งานบรรลุผลและผลที่เกิดกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชน เป็นการดำเนินงานที่ทุกคนต้องมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกัน

1.3 จากผลการวิจัย พบว่าด้านกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนควรมีเอกสารครบถ้วนองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ในการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยมีการปฏิบัติตามแนวทางที่กฎกระทรวงกำหนดมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงาน ต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกและผลการประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและดำเนินงานตามแผนโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง บริหารจัดการทรัพยากรใช้อย่างคุ้มค่าและแสวงหาเพิ่มเติมอย่างพอเหมาะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน โดยให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วม

1.4 จากผลการวิจัย พบว่ามีโครงการกิจกรรมที่ดำเนินการ ที่จะเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาจนทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษาส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการ

ดำเนินกิจกรรมโครงการที่มีการพัฒนาโดยมุ่งคุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร ให้ความสำคัญกิจกรรมโครงการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลากหลายรูปแบบตอบสนองความสนใจและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง เลือกรูปแบบการพัฒนาที่ทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่กำหนด ผู้เกี่ยวข้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนักรับรู้ และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ มีการดำเนินกิจกรรม/โครงการ การติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะ กิจกรรม/โครงการบรรลุผลดีและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา
- 2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ
- 2.3 ควรมีการศึกษาข้อมูลในเชิงลึกและครอบคลุมจากหลายแหล่งข้อมูล เช่น การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดระดับเขตพื้นที่การศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นต้น
- 2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแบบปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาโรงเรียนในด้านอื่นๆ เพื่อเป็นนำข้อมูลมาเปรียบเทียบและเป็นแนวทางการดำเนินงานตามแบบปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในอนาคตต่อไปได้
- 2.5 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแบบปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบและเป็นแนวทางการดำเนินงานตามแบบปฏิบัติที่ดีในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน